

18 กันยายน 2568

เรียน ผู้จัดการ

สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง

ที่ ธปท. ว. 6122/2568 เรื่อง นำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับ
หลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเครดิตจำนวน 4 ฉบับ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเครดิตของสถาบันการเงิน ซึ่งประกอบด้วยประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยจำนวน 4 ฉบับ เพื่อสนับสนุนให้สถาบันการเงินสามารถทำและบริหารความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมสินเชื่อและธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงเพื่อลดภาระในการดำเนินการของสถาบันการเงิน โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ 34/2568 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ 35/2568 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจแฟกเตอร์อิง (Factoring) ปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อเพื่อการค้าและการทำธุรกรรมแฟกเตอร์อิงทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ที่มีการทำประกันภัยสินเชื่อทางการค้า (trade credit insurance) และมีสถาบันการเงินเป็นผู้รับประกันตามกรมธรรม์หรือเป็นผู้รับโอนสิทธิจากผู้รับประกันตามกรมธรรม์นั้น โดยให้สถาบันการเงินสามารถนับธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย หรือบริษัทประกันภัยที่มีหน่วยงานกำกับดูแลและได้รับการจัดอันดับเครดิตในระดับที่สามารถลงทุนได้ เป็นลูกหนี้ในการคำนวณอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่แทน ตามมูลค่าที่ได้รับประกัน เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการทำธุรกรรมสินเชื่อเพื่อการค้าและการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องของสถาบันการเงิน

2. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ 36/2568 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ปรับปรุงหลักเกณฑ์โดยขยายขอบเขตให้ธนาคารพาณิชย์ยกเว้นธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย รับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศได้เพิ่มเติม ซึ่งลูกหนี้ดังกล่าวต้องเป็นลูกหนี้ตามสัญญาสินเชื่อที่มีธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศร่วมกับเจ้าหนี้อื่นเป็นเจ้าหนี้ร่วมกัน (syndicated loan) และมีการจัดชั้นเป็นสินทรัพย์ที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (performing) เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์สามารถบริหารจัดการพอร์ตสินเชื่อและบริหารความเสี่ยงได้ดียิ่งขึ้น

3. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ 37/2568 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (Risk Participation) ปรับปรุงหลักเกณฑ์โดยขยายขอบเขตการทำธุรกรรมของธนาคารพาณิชย์ ด้วยการเพิ่มประเภทของสินทรัพย์อ้างอิงให้ครอบคลุมถึง

ธุรกรรมแฟ็กเตอร์และการค้าประกัน และเพิ่มประเภทของคู่สัญญาให้รวมถึงบริษัทประกันภัยในต่างประเทศ ที่มีหน่วยงานกำกับดูแลและได้รับการจัดอันดับเครดิตในระดับที่สามารถลงทุนได้ เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ สามารถทำธุรกรรมและบริหารความเสี่ยงได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงปรับปรุงแนวทางการบันทึกบัญชี เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงไป

ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงขอส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยจำนวน 4 ฉบับข้างต้น ซึ่งได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 142 ตอนพิเศษ 305 ง ลงวันที่ 16 กันยายน 2568 แล้ว และจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

เขมวันต์ ศรีสวัสดิ์

(นางสาวเขมวันต์ ศรีสวัสดิ์)

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

ผู้ว่าการ แทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 4 ฉบับ

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5837, 0 2356 7365

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ CP-RPD@bot.or.th

เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืม

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ด้วยการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่มุ่งเน้นการรับฝากเงิน และการให้สินเชื่อเป็นหลัก รวมถึงรูปแบบการบริหารสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์และธุรกิจต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปจากการกู้ยืมเงินโดยทั่วไป ธนาคารพาณิชย์และภาคธุรกิจสามารถหาสภาพคล่องจากลูกหนี้เงินให้กู้ยืมอันเป็นสินทรัพย์ของตน (asset-based financing) ผ่านการขายลูกหนี้เงินให้กู้ยืมดังกล่าวให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือธุรกิจอื่นที่มีสภาพคล่องเหลือได้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ซึ่งรวมถึงธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยที่มีสภาพคล่องเหลือสามารถรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์และของนิติบุคคลอื่นในประเทศมาเพื่อบริหารต่อให้เกิดประโยชน์เพิ่มขึ้นได้ โดยกำหนดขอบเขตและหลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจเพื่อสนับสนุนให้เกิดความคล่องตัวและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์และภาคธุรกิจมากขึ้น

การปรับปรุงประกาศในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์สามารถบริหารจัดการพอร์ตสินเชื่อและบริหารความเสี่ยงได้ดียิ่งขึ้น โดยขยายขอบเขตให้ธนาคารพาณิชย์ยกเว้นธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยสามารถรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมตามสัญญาสินเชื่อที่มีธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศร่วมกับเจ้าหนี้อื่นเป็นเจ้าหนี้ร่วมกัน (syndicated loan) และมีการจัดชั้นเป็นสินทรัพย์ที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (performing) จากธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศได้ โดยยังคงหลักการที่ธนาคารพาณิชย์ต้องมีกระบวนการวิเคราะห์และพิจารณาถึงผลตอบแทนและความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมดังกล่าวอย่างเหมาะสมและรัดกุม

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยออกหลักเกณฑ์อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมได้ตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

3. ประกาศที่ยกเลิก

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 6/2555 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ลงวันที่ 19 มีนาคม 2555

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน
ทุกแห่ง

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

ในประกาศฉบับนี้

“ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม” หมายความว่า ลูกหนี้ที่เกิดจากการประกอบธุรกิจให้กู้ยืมปกติ
ของธนาคารพาณิชย์และนิติบุคคลอื่น ทั้งนี้ ให้ความหมายรวมถึงลูกหนี้จากการประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อ
และให้เช่าแบบลีสซิงด้วย

“สถาบันการเงิน 56 แห่งที่ถูกปิดกิจการ” หมายความว่า บริษัทเงินทุนและบริษัท
เงินทุนหลักทรัพย์ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ลงวันที่
26 มิถุนายน พ.ศ. 2540 และวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2540 ซึ่งสั่งโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วย
การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ และคณะกรรมการองค์การ
เพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินเห็นว่าไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะหรือการดำเนินการได้

“นิติบุคคลอื่นในประเทศ” หมายความว่า นิติบุคคลที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์
ซึ่งโดยทั่วไปหมายถึง นิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และนิติบุคคลตามกฎหมายอื่น
ยกเว้นนิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย

“มาตรฐานการบัญชี” หมายความว่า มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงาน
ทางการเงินที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

5.2 หลักการ

ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมรับซื้อ
หรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมได้ตามขอบเขตที่กำหนดไว้สำหรับธนาคารพาณิชย์แต่ละประเภท โดย
ธนาคารพาณิชย์ต้องมีกระบวนการวิเคราะห์และพิจารณาถึงผลตอบแทนและความเสี่ยงอย่าง
เหมาะสมและรัดกุมว่าลูกหนี้เงินให้กู้ยืมดังกล่าวจะสามารถก่อให้เกิดรายได้แก่ธนาคารพาณิชย์
ในอนาคต รวมถึงต้องมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่ดี

5.3 ขอบเขตในการประกอบธุรกิจ

5.3.1 อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้
กู้ยืมทั้งที่เป็นเงินบาทและเงินตราต่างประเทศจากธนาคารพาณิชย์และนิติบุคคลอื่นในประเทศได้

ในกรณีที่เป็นารับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้มาจากบริษัทบริหารสินทรัพย์ โดยธนาคารพาณิชย์ผู้รับซื้อหรือรับโอนนั้นเป็นบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินเดียวกันกับบริษัทบริหารสินทรัพย์นั้น ลูกหนี้ดังกล่าวต้องได้รับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้วและเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (performing) หรือสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (under-performing) ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

5.3.2 อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ยกเว้นธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย ประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมต่อไปนี้ได้ด้วย

(1) รับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมทั้งที่เป็นเงินบาทและเงินตราต่างประเทศได้จากธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ เฉพาะลูกหนี้เงินให้กู้ยืมตามสัญญาสินเชื่อที่มีธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศร่วมกับเจ้าหนี้อื่นเป็นเจ้าหนี้ร่วมกัน (syndicated loan) และเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (performing) ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน โดยธนาคารพาณิชย์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(2) รับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมและสินทรัพย์อื่นของสถาบันการเงิน 56 แห่งที่ถูกปิดกิจการจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้

5.4 หลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจ

5.4.1 ธนาคารพาณิชย์ต้องมีกระบวนการวิเคราะห์และพิจารณาถึงผลตอบแทนและความเสี่ยงสำหรับการรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมทั้งกรณีเป็นรายลูกหนี้ หรือเป็นรายกลุ่ม (portfolio) อย่างรอบคอบว่าลูกหนี้เงินให้กู้ยืมดังกล่าวจะสามารถก่อให้เกิดรายได้แก่ธนาคารพาณิชย์ในอนาคต และต้องมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่ดี โดยรายได้ให้หมายความถึงกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับคืนทั้งหมดจากลูกหนี้ ซึ่งอาจเป็นกระแสเงินสดที่จะได้รับการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้ หรือกระแสเงินสดที่จะได้รับการนำหลักประกันของลูกหนี้ออกจำหน่ายตามกระบวนการทางกฎหมาย

5.4.2 ธนาคารพาณิชย์ต้องรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมและสินทรัพย์อื่น โดยใช้ราคายุติธรรม (fair value) ซึ่งมีความหมายเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี

5.4.3 ธนาคารพาณิชย์ต้องกำหนดหลักเกณฑ์หรือระเบียบปฏิบัติที่ดี ในการรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมและสินทรัพย์อื่น เพื่อป้องกันมิให้ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานกระทำการ หรืองดเว้นกระทำการใด ๆ อันผิดหน้าที่ของตนโดยทุจริต

5.5 หลักเกณฑ์การกำกับดูแล

5.5.1 ในการรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมและสินทรัพย์อื่น ธนาคารพาณิชย์ต้องกระทำภายใต้ขอบเขตที่ธนาคารพาณิชย์สามารถกระทำได้ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินเท่านั้น และต้องถือปฏิบัติต่อลูกหนี้เงินให้กู้ยืมที่รับซื้อหรือรับโอนตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

5.5.2 ธนาคารพาณิชย์ต้องตรวจสอบดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

5.5.3 ในการคำนวณจำนวนเงินสูงสุดที่ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมกับบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้ธนาคารพาณิชย์นับรวมกับธุรกรรมการให้สินเชื่อลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือการทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อประเภทอื่น เพื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือแก่บุคคลหลายคนรวมกันในโครงการหนึ่งโครงการใด หรือเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกินกว่าที่ธนาคารพาณิชย์สามารถทำได้ตามที่กำหนดไว้ในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit)

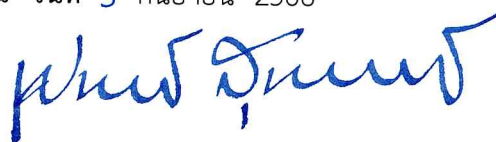
5.6 การขอผ่อนผันต่อธนาคารแห่งประเทศไทย

กรณีที่ธนาคารพาณิชย์ต้องการขอผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ 5.3.2 (1) ของประกาศฉบับนี้ ให้ยื่นคำขอต่อธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายการณ์ โดยแสดงเหตุผลความจำเป็น และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยจะคำนึงถึงหลักการสำคัญในข้อ 5.2 ในการพิจารณา ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจกำหนดเงื่อนไขประกอบการผ่อนผันด้วยก็ได้

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 3 กันยายน 2568

(นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5837, 0 2283 6955